

(nettikuva)

MARTTI LUTHER

10.11.1483 – 18.2.1546

Teh. Väinö Hotti

6. USKO

*”Se usko, josta me puhumme, tulee näkyviin parannuksessa (poenitentia), toisin sanoen, **se syntyy omantunnon kauhistuksissa**, tämän tuntiessa meidän synteihimme kohdistuvan Jumalan vihan ja etsiessä syntien anteeksiantamusta ja synnistä vapautumista”* (Tunnustuskirjat, s.85).

”Mehän emme puhu tyhjästä tiedosta, sellaisesta, joka perkeleilläkin on, vaan sellaisesta uskosta, joka tarjoaa vastuksen omantunnon kauhistukselle ja rohkaisee ja lohduttaa pelkoon saatetut sydämet” (emt. s.101).

*”Siitä uskosta... **joka ei synny ilman ihmissydämessä tapahtuvaa ankaraa kamppailua**”* (112).

*”Tämä usko seuraa **omantunnon kauhuja**, se voittaa ne ja antaa omalletunnolle levon”* (147).

*”Kun Herramme ja Mestariimme Jeesus Kristus sanoo: Tehkää parannus jne., niin hän tahtoo, että **uskovaisen koko elämä on oleva parannusta**”* (Luther, 1. teesi, 1517).

*”Pyhienkin on vaikea säilyttää tätä uskoa... mutta se syntyy meissä... silloin, kun **pelkoon saatetut sydämet** saavat kuulla evankeliumin ja saavat lohdutuksen” (182).*

*”**Usko taas ei pysy niissä, jotka viettävät syntistä elämää, kadottavat Pyhän Hengen ja työntävät luotaan parannuksen**” (500).*

*”**Usko tulee siis Jumalan sanan kuulemisesta, kun se sekoittamattomana ja puhtaasti saarnataan**” (564).*

*”**Lisäksi sanomme vielä, että usko on väärä, ei oikea, ellei sen seurauksena ole hyviä tekoja**” (267).*

*”**Me opetamme, että evankeliumi vaatii uskon varmuutta. Vastustajat jättävät omantunnot epävarmoiksi, kahden vaiheille. Omantunnon ihmiset eivät kuitenkaan voi tehdä mitään uskossa alati epäillessään, onko heillä anteeksiantamus... Näin koko elämä on vailla Jumalaa, vailla todellista Jumalan palvelemista. Juuri tästä Paavali sanoo: ‘Kaikki, mikä ei ole uskosta, on synti’.** Ja ollessaan alituisesti tällaisessa epävarmuudessa he eivät koskaan pääse kokemaan, mitä usko on” (152).*

HENKI JA SANA

(nettikuva)

NILS FREDRIK WISLÖFF
16. 8. 1904 - 17. 9. 1986

”Hengen miekka on Jumalan sana!”

Ilman Sanaa Henki on kuin aseeton sotilas. Henki on toiminnassaan sitoutunut Sanaan.

*”Sana on vaunut, joilla Jumala kulkee”
(Scriver).*

*Ei ole suoraa tietä ihmisestä Jumalaan. **”Ei kukaan tule tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani”** (Joh.14:6).*

*Tie kulkee Kristuksen kautta – ja **Kristuksen me opimme tuntemaan vain Sanan kautta.**”*

Kristityn tie Jumalan luo on toinen kuin mystikon tai uskonnollismielisen ihmisen. Nämä yrittävät saada ihmisen sisimmässä olevat uskonnolliset kielet ja maailmankaikkeuden jumalallisen musiikin soimaan yhteen ...

*Moni ihminen hakeutuu luontoon kohdatakseen siellä Jumalan Luojan omassa temppelissä. Kuusien huminassa, tunturien äänettömällä lumisella laella, myrskyisellä merellä he kuulevat Jumalan väkevän puheen voimakkaampana, pyhempänä ja puhtaampana kuin kirjasta luettuna – olkoonpa tämä kirja vaikka **Raamattu**.*

He syventyvät pyhään mietiskelyyn yksinäisyydessä. He kääntävät sielunsa korvan sisäänpäin ja kuuntelevat ääneti. Nyt saa Jumala puhua. Ja hän puhuu. Sama Jumala, joka on hiljaisina hetkinä puhunut Buddhalle, Sokrateelle, Kristukselle ja monen monille kuunteleville korville, sama Jumala puhuu nyt hänelle. Suoraan, ilman välittäjiä ...

*Mutta Sanassa Jumalan ääni kuuluu **ulkoapäin**, Henki tarttuu miekkaansa ja ryhtyy aseistautuneena toimintaan.*

*Sanat eivät jää kuolleiksi kirjaimiksi. Niistä tulee elävää puhetta. Siitä minkä hän on moneen kertaan lukenut ja osaa lapsesta asti ulkoa – mikä on ollut hänelle vain läksy ja tietoa – siitä tulee Jumalan sanoma hänelle. **Henki avaa hänen silmänsä, hän näkee sellaisiin syvyyksiin, joiden olemassaoloa hän ei ole ennen aavistanutkaan** – hän näkee sisälle evankeliumin rikkauteen. Sana tulee voimaksi! Se antaa voiton ja rohkeuden.. Pelottomana ja iloisena hän sulkee taas kirjan. Jumala on puhunut. Hän tietää sen. **Sanassa hän on kohdannut elävän Jumalan ...***

***”Jos luet kuunnellen sanaa synnistä ja armosta, tarjoutuu Raamattu omalletunnollesi huolimatta maailman ja järjen vastaväitteistä, ja sinä olet kokeva, että koko Raamattu on Jumalan hengen täyttämä ja pystyy opettamaan, vakuuttamaan, ohjaamaan ja kasvattamaan vanhurskauteen”** (Martinsen).*

*Niinpä kristittyjen Jumala tunnetaan maailmassa vain sikäli kuin hänen sanansa tunnetaan. **"Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?"** (Room.10:14).*

Tietenkin voi tätä vastaan esittää Paavalin sanan Room.1:19-20, jossa hän puhuu pakanoista: **se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut. Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa.”** ... – Mutta **pelastamaan** tämä luonnollinen tieto Jumalasta ei riittänyt. He eivät tunteneet Jumalaa sellaisena kuin hän todella on. Luonnosta ei siinä ollut välittäjäksi. Tosi Jumala opitaan tuntemaan vasta Jeesuksessa Kristuksessa.

Hengen miekka on Jumalan sana. Yhtä pitkälle kuin Sanan miekka ulottuu, ulottuu Henkikin. Samassa määrin kuin Sana tunnetaan, tunnetaan Jumala. Mitä syvemmälle Sanaan päästään, sitä lähempänä Jumalaa ollaan.

Sanalla on ulkoinen puolensa. Sitä osaavat kaikki lukea. Jokainen halukas osaa tutkia Raamattua. Mutta Sanalla on myös **sisäpuolensa**. Sen me näemme vasta Hengen elämää antavassa valossa. Tunnen Sanaa yhtä paljon kuin olen saanut nähdä sitä sisäpuolelta kokiessani todeksi Hengen puheen. Silloin tulee kirjaimista henki ja sanoista elämä ja Jumalan kirjoitetusta sanasta elävää puhetta minulle ...

Mutta ei koskaan Sanan **ulkopuolelle!** Tämä on totuus, että Hengen miekka on Jumalan sana – että Jumalan Henki on liittoutunut Sanan kanssa – turvaa parhaiten seurakunnan kaikelta raiteista luisumiselta, joka voisi viedä kohti kielteisyyttä ja omatekoista uskonnollisuutta tai hurmahenkisyyttä ja omatekoista uskonnollisuutta tai hurmahenkisyyttä ja mystiikkaa.

Raamattu on kristillisen seurakunnan ainoa auktoriteetti. Eivät omat kokemuksemme, ei uskonnollinen näkemyksemme, ei kristillinen arvostelukykymme, eivät järkemme perustelut vaan **Sana** ratkaisee, mikä on oikein ja totta. Kun Sana on puhunut, täytyy Jumalan seurakunnan alistua ja totella.

*Jos tahdot saada selville hyvän ja pahan välisen eron: mikä on syntiä ja mikä oikein – ota ja lue! Jos haluat kuulla Hengen puhetta, avaa Raamattusi ja lue. **Jos haluat tietää, mikä on totuus, kysy mitä siinä on kirjoitettuna**” (Fredrik Wislöff, Minä uskon Pyhään Henkeen, ss.25-30).*

7. HYVÄT TEOT

”Rakkauden ja tekojen täytyy kuitenkin seurata uskoa... mutta pois kyllä suljetaan luottamus rakkauden eli tekojen ansioon” (76).

*”Jaakob puhuu näet **ainoastaan niistä teoista, joita usko saa aikaan**” (101).*

*”Jumalalle otollisia ovat siis ne almut (hyvät teot), jotka ovat sovituksen tai oikeammin vanhurskautuksen seurauksena, **mutta eivät ne, jotka edeltävät sitä...** meidän on yhdistettävä usko ja hedelmät; niin tässäkin almusta puheen ollen on sanottava, että uusi elämä kokonaisuutena pelastaa” (107).*

*”Emme me täytä lakia emmekä voikaan sitä täyttää, **ennen kuin olemme sovitetut Jumalan kanssa, vanhurskautetut ja uudestisyntyneet**” (122).*

*”Todellisen uskon – mikäli siis usko ei ole kuollut, vaan elävä – seurauksena ovat varmasti ja epäilemättä hyvät teot **ikään kuin hyvän puun hedelminä**” (426).*

*”Todelliset hyvät työt eivät myöskään synny omien luonnollisten voimien varassa, **vaan vasta siten, että henkilö itse uskon kautta on sovitettu ja Pyhän Hengen kautta uudistettu** eli, niin kuin Paavali puhuu, on uudesti ’luotu Kristuksessa hyviä töitä varten’” (496).*

*”Mitä tulee siihen väitteeseen, että hyvät teot muka olisivat vahingolliset autuuden saavuttamiseksi, me annamme seuraavan selvän selityksen. **Jos joku tahtoo kytkeä hyvät teot vanhurskautuksen uskonkohtaan, perustaa vanhurskautensa ja autuudenturvansa niille, siten ansaitakseen Jumalan armon ja sen kautta tullakseen autuaaksi, me emme vastaa itse, vaan itse Paavali sanoo sen Filippiläiskirjeen 3. luvussa, siinä sen kolmesti toistaen, että sellaiselle ihmiselle hänen tekonsa eivät***

ainoastaan ole hyödyttömät, vaan jopa vahingolliset. Syy ei ole hyvissä teoissa sinänsä, vaan siinä väärässä luottamuksessa, joka vastoin Jumalan nimenomaista sanaa tekoihin perustetaan” (501).

8. SAKRAMENTIT

*”Ne **vaativatkin uskoa**, ja niitä käytetään oikein silloin, kun ne uskossa otetaan vastaan ja niillä uskoa vahvistetaan” (29).*

*”Isoa kirkonkirousta, niin kuin paavi sitä nimittää, me pidämme pelkästään maallisena rangaistuksena; se ei siis koske meitä, seurakunnan palvelijoita. Sen sijaan vähä, toisin sanoen oikea kristillinen kirkonkirous, tietää sitä, **että julkisilta, uhmamielisiltä syntisiltä evätään pääsy sakramentille ja muuhun seurakunnalliseen yhteyteen, kunnes nämä itsensä parantavat ja karttavat syntiä”** (265).*

*”Ne, jotka opettavat sakramenttien arvoa ja hyötyä, puhuvat siitä niin, että kehottavat kansaa usein käyttämään sakramentteja... **Lisäksi julistetaan rikollisia ja halveksijoita koskeva sakramenttien käyttämiskiello.** Näin menetellään sekä evankeliumin että vanhojen kirkollisten määräysten nojalla” (138).*

*”Kukaan ei kykene sanoin ilmaisemaan, kuinka määrättömän väärinkäytön moinen hurja käsitys, että ulkonainen teko hyödyttää, kunhan se vain suoritetaan (ex opere operato), ilman nauttijan oikeaa mielentilaa, on synnyttänyt... Augustinus päinvastoin sanoo, että **usko sakramenttia käytettäessä vanhurskauttaa, ei sakramentti sinänsä”** (171).*

*”Se (evankeliumi) ei anna vain yhtä neuvoa ja apua syntiä vastaan, sillä **Jumala on armossaan ylenpalttisen rikas.** Ensiksikin Jumala tekee sen suullisen sanan välityksellä, jossa julistetaan syntien anteeksiantamusta koko maailmassa. Tämä on evankeliumin varsinainen virka. Toiseksi kasteen välityksellä. Kolmanneksi alttarin pyhän sakramentin välityksellä. Neljänneksi avaintenvallan sekä myös **per mutuum colloquium et consolationem fratrum** (veljien keskinäisen keskustelun ja lohduttamisen välityksellä) - Matteuksen evankeliumin 18. luku: ´Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut` jne.” (262).*